

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, Vasario 16-osios g. 27, 35185 Panevėžys, tel.: (8 45) 58 29 41, (8 45) 58 29 12, faks. (8 45) 58 29 75, el. p. ege@panrs.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288633840

KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS LĖŠŲ PANAUDOJIMO ATASKAITA 2010-11-29 Panevėžys

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atliko Kelių priežiūros ir plėtros programos 2008-2009 metų tikslinių lėšų panaudojimo ribotos apimties patikrinimą. Patikrinimas atliktas atsakant į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2010-11-05 raštu Nr. S-(301-191)-2332 persiustą prašymą „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės tarybos narių prašymo“ ir į 2010-10-06 Kontrolės komiteto paklausimus. Valstybės kontrolės persiustame prašyme prašoma ištirti:

- ar tikrai pagal paskirtį 2008 metais buvo panaudotos 73,0 tūkst. Lt 2009 metų kelių priežiūros ir plėtros programos tikslinių lėšų, kurios Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2008-05-29 sprendimu Nr. T-115 „Dėl kelio Rojūnų kaime, Upytės seniūnijoje, ties Dubulių tvenkiniu, žvyro dangos sustiprinimo“ buvo paskirtos kelio Rojūnų kaime, Upytės seniūnijoje, ties Dubulių tvenkiniu, žvyro dangos sustiprinimo asfaltbetonio trupinių mišiniu bei bitumo emulsija darbams atlikti ?

- ar nebuvo minėtos lėšos panaudotos ne sprendime nurodytiems darbams, o asfaltavimo darbams kelio atkarpoje, esančioje ties privataus asmens p. Bezaro pasodybiniu sklypu ?

Atliekant prašymo nagrinėjimą nustatėme, kad 73,4 tūkst. Lt Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų buvo panaudotos vadovaujantis Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2008-05-29 sprendimu Nr. T-115 „Dėl kelio Rojūnų kaime, Upytės seniūnijoje, ties Dubulių tvenkiniu, žvyro dangos sustiprinimo“. Sprendimu Taryba leido Panevėžio rajono savivaldybės administracijai 2008 m. parinkti rangovą kelio Rojūnų kaime, Upytės seniūnijoje, *ties Dubulių tvenkiniu, žvyro dangos sustiprinimo asfaltbetonio trupinių mišiniu bei bitumo emulsija darbams atlikti*, už atliktus darbus apmokant iš 2009 metų kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų. Sprendimo vykdymo kontrolę pavedė Savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriui.

Už atliktus darbus atsiskaityta 60,0 tūkst. Lt 2009-12-08 ir 13,4 tūkst. Lt 2010-02-11 .

Vertinant lėšų skyrimo ir panaudojimo aplinkybes pastebime, kad Upytės seniūnas A. Skeiverys ir ūkininkas A. Bezaras, kaip varžybų organizatorius, 2008-05-14 raštu kreipėsi į Rajono tarybą, prašydami skirti 75,3 tūkst. Lt kelio, į buvusį Rojūnų aerodromą, išsaugojimui. Buvo nurodyta, kad Rojūnų aerodrome 2008 m. birželio 21-24 dienomis vyks tarptautinės akrobatinio skraidymo varžybos ir aviacijos šventė, o 2009 metais - pasaulinio akrobatinio skraidymo čempionatas. Taryba šiuo klausimu priėmė aukščiau minėtą sprendimą Nr. T-115, darbai buvo atlikti 2008 metų birželio mėnesį. Pagal 2008-06-26 Atliktų darbų aktą Nr. Ū6-130 Rojūnų kelio atkarpoje 1,4 km. (nuo kelio Upytė-Ėriškiai-Juodikoniai) atlikti žvyro dangos apdoravimo su bitumine emulsija darbai ir 0,3 km. atkarpoje įrengta (ties A. Bezaro sodyba) asfaltbetonio trupinių danga, kuri dar buvo apdorota bitumo emulsija, panaudojant dolomito skaldos mišinį.

Vykdydamas sprendimą Administracijos vietinio ūkio skyriaus vyr. specialistas (tuo metu dirbęs) Juozapas Palionis 2008-06-10 pravedė žodinę apklausą Upytės seniūnijos kelio Rojūnų kaime, ties Dubulių tvenkiniu žvyro dangos sustiprinimo darbams. Rangovu, kaip pasiūliusi mažiausią kainą, buvo pasirinkta AB „Panevėžio keliai“.

Pastebėjimas: Kelio Upytės seniūnijoje, Rojūnų kaime, ties Dubulių tvenkiniu žvyro dangos sustiprinimo darbų konkurso sąlygose II. skr. „Objekto pavadinimas ir darbų aprašymas“ numatyta esamo žvyro dangos profilio ištaisymas, pridedant atskiromis vietomis žvyro mišinio – 182 kub.m.; asfaltbetonio

trupinių mišinio panaudojimas, apdorojant bitumine emulsija ir panaudojant dolomitinės skaldos mišinį (1810 kv. m. plote); žvyro dangos apdorojimas bitumine emulsija (8620 kv.m.) plote. Konkrečios atkarpos, kur bus panaudotas asfaltbetonio trupinių mišinys su bitumine emulsija – nurodytos nebuvo.

Iš viso 2008-2010 metais Rojūnų kaime kelyje iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų atlikta darbų už 138,4 tūkst. Lt :

nuo kelio Upytė-Ēriškiai-Juodikoniai iki A. Bezaro sodybos (apie1,8 km.) – 2008 m. gegužės mėn. 10,0 tūkst.Lt, 2008m. birželio mėn. 73,4 tūkst. Lt. Už A. Bezaro sodybos link Tvinksties kelio (apie 2,2 km.) 40,0 tūkst.Lt 2008m. liepos mėn. ir (apie 2 km.) 15,0 tūkst.Lt 2010m. birželio mėn. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų paskirstymo tvarka, kur objektų sąrašus, neviršijant, vadovaujantis Tvarkoje nurodytų proporcingumo rodiklių, pateikia seniūnai, atsižvelgdami į bendruomenių siūlymus, patvirtinta 2005-05-26 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T- 782. Pagrindinis motyvas gatvių rekonstrukcijai yra seniūnijų seniūnų ir bendruomenių apsisprendimas

Įvertinus turimus dokumentus, darome išvadą, kad 73,4 tūkst.. Lt Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų buvo panaudotos pagal Rajono tarybos 2008-05-29 sprendimą Nr. T-115 „Dėl kelio Rojūnų kaime, Upytės seniūnijoje, ties Dubulių tvenkiniu, žvyro dangos sustiprinimo“.

Taip pat pastebime, kad 1,4 km. atkarpoje, kurioje, pagal Atliktų darbų aktą, atliktas žvyro dangos apdorojimas bitumine emulsija, vizualiai bitumo emulsijos išlikimo nenustatėme, (ko ir neturėtų būti pagal metodinius nurodymus „Kelių su žvyro danga dulkejimo mažinimas“ <http://www.lra.lt/lt.php/paslaugos/normatyviniai> dokumentai), tačiau 2008-06-13 Statybos rangos sutartyje Nr.8.8.1./08/08/SI-618, sutarties objektas - Panevėžio r. Upytės sen. kelio ties Dubulių tvenkiniu žvyro dangos sustiprinimo darbai (toliau sutartyje – Darbai), 7p. sutarta, kad sutarties objektui nustatomas garantinis laikas, kuris negali būti trumpesnis (skaičiuojant nuo statinio pripažinimo tinkamu naudoti dienos) kaip 5 metai. Garantinio laikotarpio metu sutarties objekte atsiradus defektams ir užsakovui pateikus Rangovui raštišką pretenziją, pašalinti atsiradusius defektus pagal atskirą šalių patvirtintą susitarimą. *Siūlome užsakovui (Savivaldybės administracijai) apsispręsti dėl sutartyje numatytos galimos pretenzijos pareiškimo rangovui.*

Kontrolės komiteto paklausime buvo prašoma nustatyti :

- kiek metų turėjo išlikti kelio dangos sustiprinimas kelyje į privatų Rojūnų aerodromą ?
- II etapo gatvių parinkimo, šaligatvių reikalingumo (Velžio seniūnijos – Alantos gatvės, Upytės seniūnijos - Tvenkinio gatvės ir Ramygalos seniūnijos – Rožių gatvės) darbų vykdymo efektyvumą ir ekonomiškumą;
- kodėl nebuvo nustatyti kelių ir gatvių remonto ir rekonstrukcijos darbams kriterijai ?
- kodėl nebuvo įvertinta viso rajono kelių būklė ?
- kas prisiims atsakomybę už neracionaliai ir neekonomiškai panaudotas lėšas ? Kas nusprendžia kokio pločio kelias turi būti, ar reikia šaligatvio ?

Tikrinant dokumentus nustatyta, kad Savivaldybės taryba 2009-04-16 sprendimu Nr. T -106 „Dėl pritarimo projekto „Panevėžio rajono savivaldybės kelių ir gatvių rekonstrukcijos techninės dokumentacijos rengimo, II etapas“ rengimui pagal 2007-2013 m. ekonomikos augimo veiksmų programos prioriteto „Esminė ekonominė infrastruktūra“ įgyvendinimo priemonę „Savivaldos transporto infrastruktūros modernizavimo plėtra“ nusprendė pritariti projekto „Panevėžio rajono savivaldybės kelių ir gatvių rekonstrukcijos techninės dokumentacijos rengimo, II etapas“ pagal 2007-2013 m. ekonomikos augimo veiksmų programos prioriteto „ Esminė ekonominė infrastruktūra“ įgyvendinimo priemonę „Savivaldos transporto infrastruktūros modernizavimas ir plėtra“ pritarė II etapo Rajono savivaldybės kelių ir gatvių rekonstrukcijos techninės dokumentacijos rengimui. Prie sprendimo projekto Administracijos investicijų ir užsienio ryšių skyrius pateikė aiškinamąjį raštą apie projekte numatomus rengti seniūnijų gatvių techninius projektus, tačiau *sprendimu nepatvirtino konkrečių kelių (gatvių) sąrašo.* Panevėžio rajono savivaldybės kelių ir gatvių rekonstrukcijos II etapo galimybių studija parengta 2010 metais. Studijoje jau nurodyti ir objektai, tarp kurių yra ir Velžio seniūnijos Alantos gatvė, Upytės seniūnijos - Tvenkinio gatvė ir Ramygalos seniūnijos – Rožių gatvė. *Savivaldybės Taryba nėra nustačiusi kriterijų kelių (gatvių), finansuojamų iš ES lėšų, darbams ir eiliškumui sudaryti.* Pagrindinis motyvas gatvių rekonstrukcijai buvo seniūnijų seniūnų ir bendruomenių apsisprendimas. (Ramygalos seniūnas

pateikė iki 2015 m. rekonstruotinių, remontuotinių kelių ir gatvių, šaligatvių, autobusų sustojimo aikštelių ir kt. objektų sąrašo kopiją. Velžio seniūnas – 2009-03-13 rašto Nr. S- 96 „Dėl gatvių dangos įrengimo“ rašto kopiją, Upytės seniūnas – numatomų rekonstruoti, remontuoti ar naujai tiesti kelių, gatves, šaligatvius , automobilių stovėjimo aikšteles, autobusų sustojimo aikšteles 2009-2015m. sąrašo kopiją, kuriose nurodyti rekonstruojami objektai). Pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą Nr. I- 1240, keliai ir gatvės , kaip susisiekimo komunikacijos, yra inžinieriniai statiniai. Savivaldybei, kaip šių statinių (kelių) valdytojai privalu, kaip užsakovui vykdyti kelių rekonstrukcijai atlikti privalomas procedūras, tarp jų ir pateikti statinio (kelio) projektuotojui pravalomuosius projekto rengimo dokumentus, t.y. projekto užsakymą ir projekto užduotis, tame tarpe – nurodyti kelių ir gatvių plotį bei šaligatvių reikalingumą. *Nesant darbų parinkimo kriterijų negalime pasisakyti dėl parinktų šaligatvių reikalingumo pagrįstumo.*

Dėl darbų vykdymo efektyvumo ir ekonomiškumo pasisakyti negalima, kadangi konkursas darbams atlikti yra įvykęs tik š.m. spalio 29d., o darbai bus pradėti vykdyti ateinančiais metais.

Atliekant dokumentų patikrinimą atsakant į paklausimus, pastebėta, kad Iš Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau tekste – Kelių programa) :

1. Lėšos objektams finansuoti gaunamos pateikus paraiškas, kuriose nurodoma lėšų dalis išlaidoms ir lėšų dalis reikalinga sandoriams vykdyti. Iš pastarųjų lėšų gauta suma turi būti didinama turto vertė. Patikrinimo metu , pagal pateiktus Atliktų darbų priėmimo aktus, negalėjome nustatyti iš kokios rūšies lėšų atlikti darbai objektuose ir ar turėjo būti padidinta objekto vertė. Tai sukelia riziką teisingam ilgalaikio materialaus turto likučių teisingumui. Vadovaujantis Finansų ministerijos paruoštu Biudžetinių įstaigų ilgalaikio materialaus turto apskaitos tvarkos aprašo IV skr.29 p. *Biudžetinėje įstaigoje vadovo paskirtas atsakingas asmuo už remonto darbus turi dokumentuose nurodyti remonto tipą, t.y. atskirti esminį pagerinimą nuo paprasto remonto ir nurodyti remontuojamo ilgalaikio materialiojo turto vieneto inventorinį numerį.*

2. Pastebėta, kad remontuojamų kelių iš Kelių programos remontuojamų objektų (kelių) pavadinimai neatitinka Savivaldybės tarybos 2007-04-26 sprendimu Nr. T-101 „Dėl Panevėžio rajono seniūnijų vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo patvirtinimo“ patvirtinto kelių ir gatvių sąrašo. Tai sukelia riziką ilgalaikio turto rūšies „Statiniai“ apskaitos teisingumui.

3. Smulkaus kelių remonto ir priežiūros darbai (žvyravimas, greideriavimas, sniego valymas) atliktų darbų aktuose priimami nenurodant konkretaus objekto (kelio) pavadinimo. Seniūnai nepildo seniūnijos kelių greideriavimo žurnalų, kurio forma savivaldybėje nepatvirtinta. Tai sukelia riziką, kad lėšos gali būti panaudojamos ne savivaldybės turtui prižiūrėti ir remontuoti.

4. Savivaldybės administracija nevykdo Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 7 str. reikalavimų apie savivaldybei priklausančių kelių duomenų rinkimą ir kaupimą.

5. Nustatėme kad pagal 2006m. rugsėjo mėn. Atliktų darbų priėmimo aktą Nr.Ū6-1535 Velžio seniūnijos Katinų kaime atliktas Pievų gatvės asfaltbetonio dangos remontas už 11,9 tūkst.Lt., nors šioje gatvėje nebuvo ir nėra asfaltbetonio dangos. Aktą pasirašė atsakingi asmenys, tačiau tik patikrinimo metu 2010-11-29 raštu Nr. S-402 rangovas VĮ „Panevėžio regiono keliai“ pripažino, kad buvo remontuota ne ta gatvė.

6. 2008 metų rugsėjo mėnesio Velžio seniūnijos gatvių asfaltbetonio dangų remonto Atliktų darbų priėmimo akte Nr.Ū6-1153 93,3 tūkst.Lt sumai nėra rangovo – VĮ „Panevėžio regiono keliai“ atsakingo asmens parašo.

Apibendrinus pateiktus pastebėjimus darome išvadą, kad panaudojant Kelių programos lėšas vidaus kontrolė yra neefektyvi, procedūros nenumatytos ir nepatvirtintos.

IŠVADOS

1.73,4 tūkst. Lt iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų paskirti ir panaudoti vadovaujantis Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2008-05-29 sprendimu Nr. T- 115 „Dėl kelio Rojūnų kaime,

Upytės seniūnijoje, ties Dubulių tvenkiniu, žvyro dangos sustiprinimo“. Dalis lėšų buvo panaudota Rojūnų kelio ties A. Bezaro sodyba dangos sustiprinimui asfaltbetonio trupinių danga, kuri dar buvo apdorota bitumo emulsija, panaudojant dolomito skaldos mišinį.

2. Savivaldybės taryba 2009-04-16 sprendimu Nr. T -106 „Dėl pritarimo projekto „Panevėžio rajono savivaldybės kelių ir gatvių rekonstrukcijos techninės dokumentacijos rengimo, II etapas“ rengimui pagal 2007-2013 m. ekonomikos augimo veiksmų programos prioriteto „Esminė ekonominė infrastruktūra“ įgyvendinimo priemonę „Savivaldos transporto infrastruktūros modernizavimo plėtra“ nusprendė pritarti projekto „Panevėžio rajono savivaldybės kelių ir gatvių rekonstrukcijos techninės dokumentacijos rengimo, II etapas“ pagal 2007-2013 m. ekonomikos augimo veiksmų programos prioriteto „ Esminė ekonominė infrastruktūra“ įgyvendinimo priemonę „Savivaldos transporto infrastruktūros modernizavimas ir plėtra“ pritarė II etapo Rajono savivaldybės kelių ir gatvių rekonstrukcijos techninės dokumentacijos rengimui, tačiau nepatvirtino konkrečių kelių (gatvių) sąrašo.

3. Savivaldybės Taryba nėra nustatiusi kriterijų kelių (gatvių), finansuojamų iš ES lėšų, darbams ir eiliškumui sudaryti.

4. Nesant darbų parinkimo kriterijų negalime pasisakyti dėl parinktų šaligatvių reikalingumo pagrįstumo.

5. Panaudojant Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas vidaus kontrolė savivaldybėje yra neefektyvi. Vidaus kontrolės neefektyvumą parodo ir tai, kad 2008-06-13 Statybos rangos sutartyje Nr.8.8.1./08/08/SI-618 7 p. sutarta, kad sutarties objektui nustatomas garantinis laikas 5 metų laikas., kurio abi sutarties šalys nenori pripažinti.

REKOMENDACIJOS

Savivaldybės administracijos direktoriui Vitalijui Žiurliui:

1. Parengti Savivaldybės tarybos sprendimų projektus dėl pritarimo ES lėšomis finansuojamiems projektams taip , kad sprendimu būtų patvirtinti ir konkretūs objektai.

2. Parengti ir teikti Tarybai tvirtinti ES lėšomis finansuojamų gatvių (kelių) rekonstrukcijos darbų ir eiliškumo tvarką.

3. Įdiegti Savivaldybėje vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų racionalesnį Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimą ir teisingą apskaitą:

- paskirti atsakingą asmenį už remonto darbus kuris dokumentuose nurodytų remonto tipą, t.y. atskirtų esminį pagerinimą nuo paprasto remonto ir nurodytų remontuojamo ilgalaikio materialiojo turto vieneto inventorinį numerį;

- derinti remontuojamų objektus (kelius, gatves) su Savivaldybės tarybos 2007-04-26 sprendime Nr. T-101 „Dėl Panevėžio rajono seniūnijų vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo patvirtinimo“ patvirtintu sąrašu;

- seniūnams aktuojuant smulkius kelių priežiūros ir remonto darbus nurodyti konkrečius objektus. Patvirtinti ir pildyti seniūnijų kelių greidiariavimo žurnalus;

- vykdyti Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 7 str. reikalavimus apie savivaldybei priklausančių kelių duomenų rinkimą ir kaupimą;

- atkreipti dėmesį į kitus ataskaitoje nurodytus neatitikimus ir imtis priemonių jiems ištaisyti.

Apie priimtas priemones informuoti savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą iki 2011 metų sausio 31d.

Savivaldybės kontrolierė

Regina Viškelienė

Vyr. specialistė

Rita Kuncienė